

Miljøgodkendelse

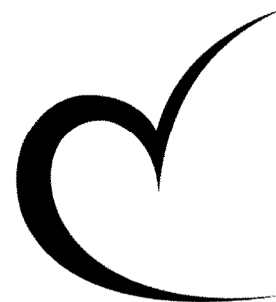
*For svinebruget
beliggende*

*Over Isen Vej 9
7430 Ikast*

del af Over Isen Multisite

Godkendt af Teknisk Udvalg den 20. november 2006
Offentliggjort den 29. november 2006 i Ikast Avis

7. november 2006
Sagsnummer 05110260
Sagsbehandler Keld Schrøder-Thomsen

Ikast Kommune
-nærmest det meste

Sagsnr. 08.725.01 Ikast kommune Miljøgodkendelse Over Isen Vej 9
Udført for Ikast kommune af NIRAS A/S

Rapport udarbejdet af NIRAS A/S: Anders C. Bjørnshave-Hansen & Hans Jakob Martinsen
Kvalitetskontrol: Mikkel Kloppenborg Nielsen

Indholdsfortegnelse

	side
1: Baggrund	4
2: Miljøteknisk beskrivelse af virksomheden jf. ansøgningsmaterialet	5
<i>Ikke teknisk resume</i>	4
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	4
<i>Virksomhedens art</i>	4
<i>Placering</i>	4
<i>Afstandsforhold</i>	5
<i>Indretning</i>	5
<i>Produktion</i>	8
<i>Gødningsproduktion og opbevaring</i>	8
<i>Gødningshåndtering</i>	9
<i>Landbrugsjord og gødningsudbringning</i>	9
<i>Kvælstofregnskab</i>	9
<i>Fosforregnskab</i>	10
<i>Vaskeplads</i>	10
<i>Befæstede arealer</i>	10
<i>Opbevaring af medicin, kemikalier m.v.</i>	10
<i>Olietanke og olieopbevaring</i>	10
<i>Ventilationsanlæg</i>	10
<i>Lugt</i>	10
<i>Fluebekæmpelse</i>	11
<i>Skadedyrsbekæmpelse</i>	11
<i>Støj</i>	11
<i>Vandforbrug</i>	12
<i>Energiforbrug</i>	12
<i>Affald</i>	12
<i>Spildevand</i>	12
<i>Vandløb</i>	12
<i>Valg af bedst tilgængelig teknik</i>	12
<i>Driftsforstyrrelser og uheld</i>	13
<i>Virksomhedens forslag til egenkontrol</i>	13
3: Miljøteknisk vurdering	14
4: VVM-behandling	18
5: Vilkår	19
6: Grundlag for vilkår	23
7: Oplysninger om gældende lovgivning	24
8: Klagevejledning	25
9: Godkendelsens gyldighed	26
10: Offentliggørelse	26
11: Miljøgodkendelse	27

Bilag

1. Oversigtsplan
2. Beliggenhedsplan og indretning
3. Lugtberegninger
4. Miljøkonsekvensvurdering, beskyttede naturtyper og Natura 2000 arealer.
  - 4a Kort over § 3-arealer.
  - 4b Kort over drikkevandsinteresser.
  - 4c Kort over målsat natur.

1: Baggrund

Ikast Kommune har 4. september 2006 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af ejendommen Over Isen Vej 9, 7430 Ikast, der er en del af Over Isen Multisite. Ansøgningsmaterialet er senere suppleret med yderligere materiale, samt oplysninger fra interview af kontaktpersoner og ejer ved gennemgang af ejendommen den 22. september 2006.

Ejendommen har tidligere været omfattet af rammegodkendelse til 500 DE, men da der ikke var mere end 1000 søer med smågrise på ejendommen, bortfaldt denne godkendelse i forbindelse med lovpligtig revurdering af godkendelsen i 2002. Produktionen er på 233 DE, hvilket ligger under 250 DE. Dette krævede på daværende tidspunkt ikke miljøgodkendelse. Men på grund af ny lovgivning kræves der i dag miljøgodkendelse til ejendomme med mere end 750 stipladser til søer.

I forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse, er der ikke søgt om bygningsmæssige ændringer. Dyreholdet fastholdes uændret på 1000 årssøer med smågrise.

2: Miljøteknisk beskrivelse af virksomheden, jf. ansøgningsmaterialet

Ikke teknisk resume (jf. ansøgningsmaterialet)

Svinebrug med produktion af smågrise til 7,2 kg. Ejendommen har en produktion af smågrise fra 1000 søer med smågrise. Smågrise transporteres til anden ejendom for videre opfodring.

Ansøger og ejerforhold (jf. ansøgningsmaterialet)

Virksomhed:

Over Isen Vej 9, 7430 Ikast. Hovedmatriklen er 5a, Over Isen By, Ikast.

CVR-nr: 47047919

P-nummer: 1904442077

Ejer:

Knud Jensen, Over Isen Vej 10, 7430 Ikast.

Kontaktpersoner:

Knud Jensen, Over Isen Vej 10, 7430 Ikast, tlf. 9714 0044 / mob. 4014 0544.

Lars Jensen, Over Isen Vej 7, 7430 Ikast, tlf. 9714 0070 / mob. 2714 1470.

Over Isen Multisite

Bygningerne er lejet ud til Over Isen Multisite Aps, der er et familieselskab som driver smågriseproduktion på Over Isen Vej 7 og 9.

CVR-nr: 26545102.

Virksomhedens art (jf. ansøgningsmaterialet)

Virksomheden er omfattet af punkt I 101a: "Anlæg til husdyrproduktion for mere end 250 dyreenheder, dog 270 dyreenheder hvis mindst 90 % af dyreenhederne stammer fra søer med tilhørende smågrise til 30 kg eller 750 stipladser". Dette findes nærmere beskrevet i bilag 1 til Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed (godkendelsesbekendtgørelsen), Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004.

Virksomheden er omfattet af IPPC-direktivet.

Produktionen er ikke VVM-screenet, da dyreholdet ikke øges.

Placering (jf. ansøgningsmaterialet)

Ejendommen Over Isen Vej 9 ligger ca. 2,7 km sydøst for Isenvad. Se oversigtsplan bilag 1 og beliggenhedsplan, bilag 2.

Ejendommens bebyggede erhvervsareal er på 4.312 m².

Ejendommen er beliggende i et område udpeget som åbent land, udlagt til jordbrugsproduktion. Derudover er ejendommens areal eller dele heraf udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomt område og område for vindmøller, se Ringkøbing amts hjemmeside www.ringamt.dk og bilag 4.

Afstandsforhold (jf. ansøgningsmaterialet)

Herunder naboafstande indenfor en radius af 500 m fra stalde og gylleanlæg:

I nedenstående tabel er angivet afstanden fra den produktionsbygning, som ligger nærmest den angivne adresse. Afstanden er angivet til beboelsen på adressen.

Naboafstande:

Afstand til	Fra staldanlæg m	Fra gyllebeholder m
Over Isen Vej 10, (Egen ejendom)	240	220
Over Isen Vej 11, (Privat helårsbolig)	155	105
Over Isen Vej 12, (Landbrug)	360	310
Over Isen Vej 13, (Privat helårsbolig)	215	145
Over Isen Vej 15, (Landbrug)	380	330
Over Isen Vej 16, (Privat helårsbolig)	260	185
Byzone- eller sommerhusområde	2500	2500
Nærmeste fælles vandindvindingsanlæg	2700	2700
Åbne vandløb	800	800
Sø på 500 m ²	90	90

Beboelser tilhørende ejendommen, (ejerboliger og medhjælperboliger):

Over Isen Vej 9

Indretning (jf. ansøgningsmaterialet)

Placering af produktionsbygninger, gyllebeholdere, rørledninger mm fremgår af vedlagte beliggenhedsplan (bilag 2). Nedenfor er beskrevet de enkelte bygningsafsnit med stipladser, stalddtype, ventilation mm.

Bygning nr. 1-14

Drægtigestald / farestald:

Stalden er opdelt i 14 sektioner, hvor af 12 er faresektioner og 2 er drægtigestald.

Alle sektionerne ligger på tværs at hovedbygningen.

Stipladser:

12 stk. faresektioner af 20 stk. pl. I alt 240 pl.

2 stk. drægtigestalde af 46 pl. I alt 92 pl.

Gyllerør:

Stalden er indrettet med 2 gyllerør, der ligger på langs af bygningen. Gyllerørens dimission er Ø 315 mm. Rørene føres til fortank

Ventilation:

Ventilationsanlægget består af to typer. Fra sektion 1-6 består ventilationen af almindeligt undertrykksanlæg. Fra 7-14 er der luftkøling på den afgående luft. Dvs. over loftbjælkerne ligger der en trækasse, med målene 1,5 x 1m. I kassen er der monteret ca. 2 km 50 mm. plastikrør, som fungerer som varme-optager til ejendommens varme genvindingsanlæg.

For at lave et anlæg, der er energibesparende, har firmaet Skov valgt kun at montere 5 afkastventilatorer på 7 sektioner.

I alle 14 afsnit kommer den indgående luft fra loftventiler.

Farestalds-afsnit:

Sektionen er 15 m lang og 6 m bred. Bunden i staldafsnittet er indrettet med gyllekanaler i begge sider samt en midtergang.

Bundafløbet fra gyllekanalen er 'træk og slip', med kegle i udløbsmundingen. Afløbene sidder 3,75 m. fra ydervæg i begge sider af afsnittet.

Bundudformningen er ens i alle 14 sektioner.

Sti indretningen er med fuld perforeret ristegulv. En smågrisehule med varmeplade til smågrisene og en farebøjle til soen.

Fodringen er med vådfodring.

Drægtighedsafsnit:

Sektionerne består af to rækker bokse med 23 pladser i hver række. Søerne står på betonspalter og fodres med vådfoder.

Bygning 15

Drægtigestald:

Stalden er indrettet med 4 rækker af 27 pladser, i alt 108 pladser. Søerne står i bokse på delvis spaltegulv.

De 4 gyllekanaler som ligger på langs af stalden, er forbundet med en afløbskanal, som fører gyllen ud i fortanken. Gyllen lukkes ud ved et spjæld, der sidder i enden af kanalen.

Ventilation:

Ventilationen er undertryksventilation med vægventiler i den ene side af stalden.

I kippen af stalden sidder der 1 stk. ventilator af typen TH. med en kapacitet på 8.000 m³/h.

Bygning 16

Poltestald:

Poltestalden består af 18 stier á 12 pladser i alt 240 pladser. Stalden er indrettet med fuld drænet spaltegulv.

Gyllekanalerne går på tværs af stalden med et afløb i midten af stalden, nærmere betegnet under gang-arealet. Afløbsrøret føres ud i en afløbskanal i drægtigestalden og videre ud i fortanken.

Afløbsrørene er Ø 315 mm. PVC.

Ventilation:

Ventilationen er undertryksventilation med vægventiler i begge sider af stalden.

I kippen af stalden sidder der 2 stk. ventilatorer af typen TH. med 8.000 m³/h.

Bygning 17

Drægtighedsafsnit:

Sektionen består af 6 rækker bokse af 12 pladser. Søerne står på betonspalter og fodres med vådfoder. Dyrene står i rækker på tværs af bygningen.

Gyllekanalerne er 40 cm dybe. Kanalerne er med 'træk og slip' og keglebund. Afløbet føres igennem stald 15.

Ventilation:

Stalden er indrettet med vægventiler i siden ud mod gårdspladsen, og en udsugningsventilator monteret i loftet.

Bygning 18

Løbeafdeling:

Bygningen er lavet med hvælving på loft som bruges til opbevaring af halm.

I løbeafdelingen er der 30 bokse til golde søer, 8 ornestier, og 2 sygestier. Dyrene står på en tredjedel fastgulv med betonspalter, og fodres med vådfoder.

Ventilation:

Ventilationen er undertryksventilation, med afkastventilator.

Gylle:

Gyllekanalerne er 60 cm dybe og består af tre lange og tre korte kanaler. De lange kanaler har udløb i en tværkanal som forsætter vider ind i stald 19, mens de korte kanaler har udløb i Ø 200 mm PVC-rør til dyb kanal i stald 19 (se tegning).

Bygning 19

Drægtighedsstald:

Bygningen er en jernbuestald. Stalden er indrettet med 280 stipladser opdelt i 14 sektioner med 20 søer pr. sektion. Søerne står på delvis spaltegulv.

Ventilation:

Ventilationen er undertryk-ventilation med vægventiler og 3 ventilatorer i kip.

I kippen af stalden er placeret rør til varmegenvinding.

Oversigt over stipladser:

Bygning nr.	Staldtype	Stipladser
1-14	Farestalde	240
1-14	Drægtighedsstald	92
15	Drægtighedsstald	108
16	Poltestald	240
17	Drægtighedsstald	72
18	Poltestald	40
19	Drægtighedsstald	280
I alt stipladser		1072

Det bemærkes, at summen giver 1072 stipladser, hvilket er flere stipladser end de 1000 stipladser, der anvendes, idet der er brug for tomme stipladser ved flytning af dyr fra et til andet område/stald.

Foderlade:

Foderladen bruges til vareindlevering og opbevaring af foder mm. til produktionen, såsom pallearer, f.eks. smågrisefoder og foderkridt, løsvare i siloer etc. Foderladen består af tre råvaresiloer med henholdsvis byg, hvede og sojaskrå. Siloerne kan hver indeholde 30 tons. Derudover er der to stk. mineralpåslag, som er til drægtige og diegivende søer. I foderladen står slaglemøllen, der formaler korn til dyrene. Når møllen kører, er der risiko for støj- og støvpåvirkning ved længere tids ophold i rummet. I så tilfælde bør der benyttes høreværn samt støvmaske.

I et hjørne af laden er der opbevaring af affald fra gården. Affaldet sorteres i forskellige kasser. Brugte medicinflasker afleveres til apotek. Glas, varmepærer, blød og hård plastic, gammelt jern, m.m. afleveres på genbrugspladsen.

Desuden opbevares sojaolie i 1.000 l palletank og valle i 30 tons glasfiber/plasttank. Begge er placeret på jorden bag bygning 18 og 19.

Blanderum:

I blanderummet står blandetanken til vådfodringsanlægget, hvor der blandes de forskellige komponenter af foder til en suppe, før det fodres ud til dyrene.

Al medicin, sprøjter, kanyler, nye og brugte lysstofrør, reservedele til staldinventar har sin plads i blanderummet. Yderligere er der et lille værksted som bruges ved reparationsarbejder.

Baderum:

Bruser, håndvask og toilet har afløb gennem stuehus til nedsivning.

Kontor / AV-rum:

På kontoret er der pc mm, samt lager af udstyr til kunstig sædovertøring, plastikflasker, destilleret vand mm. Endvidere findes en vask med afløb til baderum.

Forrum:

Omkledningen er delt i to, et urent-afsnit og et rent-afsnit. I hvert afsnit er der knagerækker til skiftetøj. I midten findes en træ-rist man træder op på, når man skifter sit tøj og vasker hænder. Afløbet går i eksisterende kloak ved stuehus.

Fyrrum:

I fyrrummet står et 16 kW varmegenvindingsanlæg, som er ejendommens varmekilde. I tilfælde af hård vinter bruges oliefyr som supplement til varmegenvindingsanlægget. Yderligere er der et fastbrændselsfy.

Produktion (jf. ansøgningsmaterialet)

Gårdens drift er baseret på produktion af smågrise til 7,2 kg.

På ejendommen er der følgende husdyrhold:

Husdyrart	Antal	DE
Søer med grise til 7,2 kg	1000	233

I den årlige produktion indgår:

Foder: ca. 1100 tons korn, ca. 150 tons sojaskrå ca. 35 tons mineraler, ca. 10 tons sojaolie, samt 2500 tons valle. Alt foder bliver indkøbt.

Strøelse: Ca. 10 tons halm og savsmuld, der indkøbes.

Opvarmning: Ca. 1.000 liter fyringsolie

Gødningsproduktion og opbevaring (jf. ansøgningsmaterialet)

Den årlige produktion af gylle er beregnet til 4.600 m³. Dertil kommer vandtilførsel:

drikkevandsspild, vaskevand og regnvand ca. 800 m³. I alt tilledning til gylletanke: 5.400 m³.

Opbevaringskapacitet gylle:

Beholder	Byggeår	Rumfang
Gyllebeholder	1990	1.840 m ³ (beholderkontrol 2006)
Gyllebeholder Gyllekanaler	1994	2.400 m ³ (beholderkontrol 2006) 700 m ³
I alt		4.940 m ³

Opbevaringskapaciteten er på i alt 4.940 m³, svarende til 11 måneders opbevaring.

Gødningshåndtering (jf. ansøgningsmaterialet)

Påfyldning af gylle sker med flytbar elpumpe.

Som overdækning af gyllebeholdere anvendes flydelag. Der anvendes gylleaktivator og 20 cm snittet halm som flydelag. Der føres logbog til kontrol af flydelagets tilstand.

Ved gylleudbringning suges gyllen op af gyllebeholderne af aftagere. Udbringning af gylle på markerne foregår fra vogn med slæbeslanger.

Landbrugsjord og gødningsudbringning (jf. ansøgningsmaterialet)

Adresser	DE	Bruttoareal (ha)	Udspred.areal (ha)
Egen ejendom, Over Isen Vej 9	233	55	46
Andre ejendomme - gylleaftaler		284	124
I alt	233		170

Egen ejendom: 46,00 ha = 64,4 DE

Gylleaftale 1: 73,75 ha = 103,3 DE

Gylleaftale 2: 50,00 ha = 70,0 DE

Der rådes i alt over udspretningsarealer på 169,75 ha svarende til 237,7 DE (se kortbilag 4 a-c).

Til ejendommen kræves jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen et harmoniareal / udspretningsareal på 166 ha (233 DE/1,4 DE/ha), hvilket er opfyldt jf. ovenstående.

Arealkrav jf. gældende landbrugslov er 69 ha. Det reducerede arealkrav opfyldes ved egne arealer på 46 ha samt 20-årige tinglyste gylleaftaler på 50 ha.

Kvælstofregnskab (jf. ansøgningsmaterialet)

Fra staldanlægget vil der være en ammoniakfordampning på 4.009 kg N pr år.

Fra markarealerne vil der være en ammoniakfordampning på 1.971 kg N pr. år

En SimIIIb beregning viser, at vil være en kvælstofudvaskning fra markerne på gennemsnitlig 69 kg N/ha, hvilket svarer til 58 mg nitrat/liter.

Det forventede samlede kvælstofoverskud på udbringingsarealerne er beregnet til 3.958 kg N pr år.

Fosforregnskab (jf. ansøgningsmaterialet)

Fosforbalanceberegning viser et overskud på 764 kg P pr år, hvilket svarer til et overskud på 16,6 kg P pr ha pr år.

Vaskeplads (jf. ansøgningsmaterialet)

Der er vaskeplads på 20 m² med afløb til fortank. Vaskepladsen bruges til rengøring af materiel og vogne efter grisetransport.

Befæstede arealer (jf. ansøgningsmaterialet)

Tagflade: 3.500 m², heraf 2.200 m² med afløb til sivedræn på marken mod nord med stenfaskine, resten ledes i lokalt placerede faskiner ved bygningerne.

Opbevaring af medicin, kemikalier m.m. (jf. ansøgningsmaterialet)

Al medicin, sprøjter, kanyler har sin plads i blanderummet (se afsnittet *Indretning*). Der findes ingen kemikalier til brug ved planteavl på ejendommen.

Olietanke og olieopbevaring (Jf. ansøgningsmaterialet)

Placering	År	Rumfang
Udvendig ved vest gavl på bygning 18	1978	1.000 l

Enkelte smøremidler opbevares i værkstedet. Der findes ikke andre olieprodukter på ejendommen.

Ventilationsanlæg (jf. ansøgningsmaterialet)

Se afsnittet *Indretning* for hver enkelt bygning.

Lugt (jf. ansøgningsmaterialet)

Nedenstående skema oplyser de beregnede geneafstande. Ved geneafstand forstås den vejledende mindste acceptable afstand til de forskellige bebyggelsestyper.

Bebyggelse	Vejl. mindste afstand før ændring af dyrehold	Vejl. mindste afstand efter ændring af dyrehold
1. Byzone eller sommerhusområde	-	377
2. Område i landzone til boligformål samt "samlet bebyggelse"	-	221
3. Enkelt-boliger på landet	-	122

Den afstand, hvor det er muligt at lugte svinebruget (konsekvensområdet), er beregnet til 487 meter.

Afstand fra staldanlæg til de 3 nærmeste nabobeboelser er hhv. 155 meter, 215 meter og 260 meter (se under afsnittet *Afstandsforhold*). De ligger alle udenfor mindste afstand på 122 meter for kategorien: ”3. Enkelt boliger på landet”.

Kilder til lugtgener fra svinebruget er:

- Ventilationsanlæg
- Udpumpning af gylle
- Omrøring af gyllebeholder
- Oppumpning af gylle
- Gylleudbringning

Der er beregnet lugtemission og konsekvensområde, (bilag 3).

Fluebekæmpelse (jf. *ansøgningsmaterialet*)

Der gøres brug af biologisk bekæmpelse (rovfluer).

Skadedyrsbekæmpelse (jf. *ansøgningsmaterialet*)

Der er indgået aftale med firmaet Mortalin om skadedyrsbekæmpelse.

Støj (jf. *ansøgningsmaterialet*)

Der vil forekomme mindre støj fra ventilationsanlæg. Der vil endvidere forekomme støj ved transport af svin, foder og gylle.

Al transport med lastbil til og fra ejendommen foregår ad Over Isen Vej.

Til bedriftens interne arbejdskørsel, specielt transport af husdyrgødning, benyttes dels markveje og offentlig vej.

Antal årlige vejtransporter:

Transport af:	Antal
Smågrise	52
Søer	52
Foder	70
Gylle	300
Brændstof	1

Transport til og fra ejendommen sker i dagtimerne.

Der er ikke lavet støjberegninger, da der ikke umiddelbart vurderes at være et problem.

Vandforbrug (jf. ansøgningsmaterialet)

Vandforsyningen til stald og husholdning sker fra privat alment vandværk - Isenvad Vandværk.

Vandforbrug:	m ³
Stald og husholdning, Isenvad Vandværk	7.300
Markvanding (max. forbrug jf. tilladelse)	66.000

Tilladelse af 23. december 1996 angiver tilladelse til indvinding af vand til markvanding på 66.000 m³/år. Indvindingen er fordelt på 2 boringer med følgende DGU-numre: 86.1039 og 86.1134.

Energiforbrug (jf. ansøgningsmaterialet)

Energiforbrug:	
El	250.000 kWh.
Fyringsolie	1.000 l.

Elforbruget går hovedsageligt til varmepumpe, foderfremstilling og ventilation. Fyringsolie til opvarmning af bolig.

Affald (jf. ansøgningsmaterialet)

Affald fra produktionen omfatter bl.a. døde dyr, spildolie, medicinrester, kanyler og knive, plast og emballage.

- Døde dyr afhændes til DAKA, små dyr opbevares i kølecontainer. Større døde dyr transporteres til befæstet plads og overdækkes på Over Isen vej 10 indtil afhentning.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. Opbevares i lukkede spande og afhændes til apotek eller dyrlæge.
- Landbrugsplast afleveres på kommunens genbrugsplads (indtil 100 kg).
- Plastdunke og øvrigt plastaffald afhændes til genbrugsplads.
- Papirsække og andet brændbart affald afhændes via erhvervsaffaldscontainer.

Spildevand (jf. ansøgningsmaterialet)

Husspildevand fra beboelse og baderum ledes til godkendt nedsivningsanlæg fra år 2000 placeret vest for beboelse (bilag 2). Nedsivningsanlægget består af bundfældningstank samt 2 x 15 m nedsivningsdræn. Tanken tømmes årligt via kommunal tømningsordning.

Vandløb (jf. ansøgningsmaterialet)

Der er ingen vandløb på ejendommen.

Anvendelse af bedst tilgængelig teknik (BAT) (jf. ansøgningsmaterialet)

Da der på ejendommen primært avles vintersæd, udlægges gyllen med slæbeslanger hvorved kvælstofudnyttelsen optimeres og ammoniakfordampning samt lugtgener minimeres.

Der anvendes vådfodringsanlæg for at eliminere støv fra foder.

Som varmebesparelse er der i en række af staldene etableret varmegenvinding, som anvendes til opvarmning af staldanlæg og stuehus. Ventilationen samles i 5 afkast med turboform der giver bedst mulige afkast. (Ejendommens varme og ventilationsanlæg er beskrevet mere udførligt under afsnittet *Indretning*).

Fra og med 2007 vil der blive udarbejdet grønt regnskab, hvor i udviklingen i bl.a. ressourceforbrug vil kunne følges, ligesom der løbende vil udarbejdes opgørelser af foderforbrug og næringsstof-afgang fra ejendommen.

Driftsforstyrrelser og uheld (*jf. ansøgningsmaterialet*)

Risiko for forurening: Gylleudslip, kemikalieuheld, udslip fra fyringsolietank og olieopbevaring.

Til imødegåelse af uheld mht. gylleudslip i forbindelse med påfyldning af gyllevogn, pumpes gyllen op med el-pumpe, hvor der er indbygget timer med max pumpetid. El stik udtages af stik efter hvert brug. Kemikalieuheld umuligt, da de stort set ikke findes på ejendommen, da markdrift udgår fra Over Isen vej 10. Olietank til fyringsolie tilses regelmæssigt.

Virksomhedens forslag til egenkontrol (*jf. ansøgningsmaterialet*)

Virksomheden vil udarbejde grønt regnskab fra og med 2007.

- En opgørelse af bedriftens energi- og vandforbrug.
- Opgørelse af foderforbrug og næringsstof-afgang fra ejendommen.
- Effektivitets-kontrol på produktionen

3: Miljøteknisk vurdering

Virksomhedstype (Miljøteknisk vurdering)

Virksomheden er omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004, bilag 1, I 101a: "Anlæg til husdyrproduktion for mere end 250 dyreenheder, dog 270 dyreenheder hvis mindst 90 % af dyreenhederne stammer fra søer med tilhørende smågrise til 30 kg eller har 750 stipladser" Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed (godkendelsesbekendtgørelsen),

Ansøgt virksomhed har en besætningsstørrelse på 1000 årssøer med smågrise op til 7,2 kg svarende til 233 DE. Virksomheden har et antal staldpladser på 1072 til rådighed, hvoraf ca. 144 er "tomme staldpladser", i forbindelse med rengøring og flytning af dyr fra en stald til anden.

Virksomheden er godkendelsespligtig, og Ikast Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for virksomhedens forhold til det eksterne miljø.

Beliggenhed (miljøteknisk vurdering)

Afstande fra stalde og gyllebeholdere (se oversigtsplan bilag 2):

Afstand til	Fra staldanlæg, m	Fra gylle beholder, m
Over Isen Vej 10, (Egen ejendom)	240	220
Over Isen Vej 11, (Privat helårsbolig)	155	105
Over Isen Vej 12, (Landbrug)	360	310
Over Isen Vej 13, (Privat helårsbolig)	215	145
Over Isen Vej 15, (Landbrug)	380	330
Over Isen Vej 16, (Privat helårsbolig)	260	185
Byzone- eller sommerhusområde	2500	2500
Nærmeste fælles vandindvindingsanlæg	2700	2700
Åbne vandløb	800	800
Sø på 500 m ²	90	90

Udover egen beboelse er der 3 beboelser beliggende under 300 meter fra staldanlæg. Se i øvrigt under "Lugtgener" samt "Støj og transporter".

Beliggenheden i forhold til vandløb, sø, §3-områder, habitatområder og drikkevandsinteresser er vurderet i miljøkonsekvensvurderingen, se bilag 4.

Produktion (miljøteknisk vurdering)

Produktionen med 1.000 søer og smågrise op til 7,2 kg. Smågrise opnår denne vægt ca. ved 4 uger og leveres til anden produktionsenhed. Nøjagtig beregning af produktionen det enkelte år skal fremgå af det grønne regnskab, der udarbejdes fra 2007.

Lugtgener (miljøteknisk vurdering)

Kilder til lugtgener fra svinebruget er:

- ventilationsanlægget
- udpumpning af gylle
- omrøring af gyllebeholder

- oppumpning af gylle fra gyllebeholderen
- gylleudbringning.

Ved anvendelse af beregningsmodellen i "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" er der udført beregninger over lugtemissionens konsekvensafstand og geneafstand. Ved konsekvensafstand forstås den afstand fra ejendommen, hvor der afhængig af vind- og vejrforhold kan opfanges lugt fra svineproduktionen, mens der ved geneafstand forstås den vejledende mindste acceptable afstand til de forskellige bebyggelser.

Ejendommen er beliggende i landzone. Staldanlæg og gyllebeholdere ligger forholdsvis tæt på 3 naboejendomme beliggende Over Isen vej 11, 13 og 16. Den overvejende lugtemission kommer fra staldanlæg, men det er vigtigt at bevare et permanent og velfungerende flydelag på de to gylletanke for at optimere begrænsning af emission herfra.

Konsekvensafstanden fra staldanlæg er beregnet til 487 meter, og geneafstanden til enkelt-boliger på landet er beregnet til 122 meter. Afstand til nærmeste naboer på Isen vad vej nr. 11, 13 og 16 fra staldanlægget er der hhv. 155 m, 215 m og 260 m og fra gylleanlæg hhv. 105 m, 145 m og 185 m. Indenfor geneafstanden fra staldanlæg findes der ingen naboejendomme. Fra de 2 gylletanke er der kortere afstande til de tre ejendomme hvoraf 1 ligger inden for geneafstand, men flydelagene på gylletankene vurderes at reducere lugtemission herfra effektivt. Geneafstanden er beregnet ud fra standardanlæg uden anvendelse af særlige lugtbegrænsende teknologier.

For at begrænse lugtpåvirkningen af omgivelserne anvendes lugtbegrænsende tiltag på ventilationssystemet i sektion 1-6: undertrykkanlæg, i sektion 7-14 luftkøling på afgående luft og montering af ventilatorer på afkastør. Dette reducerer i sig selv ikke lugtemissionen, men forårsager at opblanding i luften bliver bedre og lugtpåvirkningen opleves mindre. Lugtemission og lugtgeneberegning er vedlagt som bilag 3.

Ved større genepåvirkning af lugt end anført i miljøgodkendelsen kan der udstedes påbud om lugtbegrænsende tiltag. På begge gyllebeholdere skal der vedvarende være et effektivt flydelag. Alternativt etableres overdækning, så lugtpåvirkningen herfra reduceres.

Der kan være kortvarige gener for de 3 naboejendomme i forbindelse med fyldning og tømning af gylletank. Der bør tages hensyn til beboere i naboejendommene med hensyn til de tidspunkter tanken fyldes og tømmes.

Samlet vurderes de anvendte lugtbegrænsende foranstaltninger at reducere lugtpåvirkningen på nabo ejendomme således, at lugtpåvirkningen af disse ejendomme vedbliver at være under det acceptable niveau.

Der bør dog fastsættes vilkår i miljøgodkendelsen, der pålægger virksomheden at iværksætte yderligere lugtbegrænsende tiltag, såfremt lugtpåvirkningen af de nævnte ejendomme efter konkret vurdering vurderes at være uacceptabel. Til vurdering heraf, kan anvendes bl.a. "Sniffervejledningen – Vejledning for anvendelse af observationer til vurdering af lugt og bestemmelse af geneafstande fra lave lugtkilder", udarbejdet af Miljøcenter Fyn/Trekantsområdet, april 2006. Som yderligere lugtbegrænsende tiltag kan nævnes f.eks. hævning af de eksisterende ventilationsafkast til 2 meter over tagryg, der giver større opblanding i luften.

Der vil ikke være lugtgener i forhold til samlet bebyggelse, sommerhusområder og byzone, da der ingen byzoneområde findes indenfor konsekvensområdet.

Udbringningen af gylle sker ved udlægning med slæbeslanger, hvilket reducerer lugtgenerne væsentligt, men det kan ikke undgås at påvirke omgivelserne med gyllelugt i forbindelse med gylleudbringning. Der bør ligeledes her tages hensyn til naboer ved valg af gylleudbringnings-tidspunkter.

Støj og transport (*miljøteknisk vurdering*)

Der vil forekomme støj fra ventilationsanlæg og foderblandingsanlæg, samt støj fra maskiner ved markarbejde, transport til og fra ejendommen.

I forhold til naboer stilles Miljøstyrelsens vejledende støjkrav. Det forventes ikke, at virksomhedens støjbidrag vil overskride vejledningens værdier. Støjbidraget forventes derfor ikke at give anledning til væsentlige støjgener ved de omkringliggende beboelser. Såfremt der kommer klager over støj fra landbruget med tilknyttede aktiviteter, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkravene, dog højst 1 gang årligt.

Påvirkning af omgivelserne med N og P (*miljøteknisk vurdering*)

Påvirkning af vandmiljø, grundvand, naturinteresser mv. er behandlet og vurderet i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen, se bilag 4.

Opbevaring af husdyrgødning (*miljøteknisk vurdering*)

Der vurderes at være tilstrækkelig opbevaringskapacitet til opbevaring af gylle.

Vaskeplads / påfyldningsplads (*miljøteknisk vurdering*)

Påfyldning af gyllevogne med flytbar pumpe bør kun ske ved befæstet påfyldningsplads med afløb til gyllebeholder, således at eventuelt spild opsamles. Ved opsugning af gylle til gyllevogn vurderes der at være mindre risiko for spild af gylle.

Det skal sikres, at afløbet fra vaskepladsen til fortanken er effektivt, samt at der ikke er spildevand / gylle der løber ved siden af afløbet.

Affald (*miljøteknisk vurdering*)

Den angivne bortskaffelse af affald er tilfredsstillende. Udviklingen af affaldsproduktion og genanvendelsen følges løbende i det grønne regnskab, der udarbejdes som egenkontrol. Mængden af de enkelte affaldsfraktioner skal registreres. Dette vil mest hensigtsmæssigt ske gennem det grønne regnskab.

Anvendelse af BAT (bedst tilgængelige teknik) (*miljøteknisk vurdering*)

Der arbejdes jf. den miljøtekniske beskrivelse af virksomhedens aktivitet med implementering af bedst tilgængelige teknik på virksomheden.

Ny teknologi til begrænsning af ammoniakfordampning, bedre udnyttelse af næringsstoffer i husdyrgødningen, lugtpåvirkning mv., er i stadig udvikling. Det er derfor vigtigt, at ny teknologi implementeres på ejendommen i det omfang miljøgevinsten står mål med udgifterne.

I det grønne regnskab vil udviklingen i bl.a. ressourceforbrug kunne følges. Der vil i forbindelse hermed være mulighed for en vurdering af ressourceforbruget, og regnskabet vil eventuelt kunne

danne baggrund for ændringer i virksomheden, der kan være med til at begrænse forbruget af energi, næringsstoffer, pesticider og vand m.m., samt minimere affaldsproduktionen.

Egenkontrol (*Miljøteknisk vurdering*)

Virksomheden vil fra 2007 udarbejde og føre grønt regnskab, herunder registrere energi og vandforbrug, foderforbrug og næringsstof-afgange fra ejendommen, effektivitetskontrol på produktionen samt affaldsmængder, -fraktioner og dokumentation af bortskaffelse.

Regnskabet sendes årligt til miljømyndigheden pt. Ikast Kommune, og vil kunne danne baggrund for at vurdere miljøtilstanden på ejendommen, herunder udviklingen i ressourceforbrug, produktion, kvælstof- og fosforregnskab samt affald.

4: VVM-behandling

Da den nuværende produktion på ejendommen er under 250 DE, skal bedriften ikke VVM-behandles.

I stedet er der udarbejdet en miljøkonsekvensvurdering i forhold til Natura-2000 arealer, fjordoplande, nitratfølsomme grundvandsområder og de efter naturbeskyttelseslovens § 3-beskyttede naturtyper.

Miljøkonsekvensvurderingen er vedlagt som bilag 4.

5: Vilkår

Nedenstående krav skal efterleves fra og med miljøgodkendelsens ikrafttrædelse:

Miljøgodkendelse af virksomheden meddeles på følgende vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som generelt er gældende for ikke godkendelsespligtige landbrug er ikke nævnt i denne godkendelse.

1. Generelt:

Virksomheden skal etableres og drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen samt de supplerende oplysninger, som er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse, medmindre vilkårene i denne afgørelse foreskriver andet. Drifts- og bygningsmæssige ændringer skal godkendes af myndigheden pt. Ikast Kommune.

De godkendelsesvilkår, der vedrører virksomhedens drift, skal være kendt af de personer, der er ansvarlige for den pågældende del af virksomheden.

2. Dyrehold:

Dyreholdet på ejendommen må på årsbasis ikke overstige følgende produktion:

Husdyrart	Antal	DE
Søer med smågrise op til 7,2 kg	1.000	233
I alt		233

Nøjagtig beregning af produktionen det enkelte år skal fremgå af det grønne regnskab.

3. Vaskeplads / påfyldningsplads

Al vask af maskiner og transportvogne, samt påfyldning af gylle med gyllepumpe skal ske på vaskeplads / påfyldningsplads med afløb til gyllebeholder.

4. Egenkontrol/Grønt regnskab:

Grønt regnskab for bedriften føres i overensstemmelse med den til enhver tid gældende vejledning vedr. tilskud til grønne regnskaber for jordbrugsbedrifter fra Direktoratet For FødevarerErhverv. Såfremt der i fremtiden sker væsentlige ændringer eller nye tiltag i forbindelse med udfærdigelse af grønnt regnskab, foretages der en konkret vurdering af, hvorvidt disse ændringer eller tiltag vil være relevante for kontrol af de vilkår, som er stillet til driften af virksomheden.

Grønt regnskab omfatter bl.a.:

- beskrivelse af bedriftens areal,
- næringsstoffregnskab for bedriften (for kvælstof, fosfor og kalium),
- oversigt over pesticidforbruget (beregning af behandlingsindeks og forbrug af aktivstof),
- opgørelse af bedriftens energi- og vandforbrug i mark og i stald,
- oversigt over affald og bortskaffelse
- landmandens plan for bedriftens fremtidige mål på miljøområdet og
- erklæring fra en sagkyndig person (f.eks. landbrugskonsulent), der skal godkende regnskabet.

Regnskabet suppleres med registrering af affaldsmængder i de enkelte fraktioner, samt angivelse af, hvilke fraktioner der går til genbrug, og hvortil de bortskaffes.

Grønt regnskab indsendes årligt til myndigheden pt. Ikast Kommune inden 1. september, første gang 1. september 2008, hvor regnskabet for år 2007 indsendes.

5. Affald:

Registrering af affaldsmængder, fraktioner, bortskaffelsessted og genbrug indgår i grønt regnskab for virksomheden.

Affald fra virksomheden skal bortskaffes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende kommunale affaldsregulativer.

6. Lugt:

Driften af virksomheden må ikke give anledning til lugtgener, som af myndigheden pt. Ikast Kommune vurderes at være væsentlige. Kommunen kan i tilfælde af væsentlige lugtgener stille krav om iværksættelse af lugtbegrænsende foranstaltninger.

Foranstaltninger på virksomheden der forøger lugtpåvirkningen til omgivelserne fra virksomheden, skal godkendes af myndigheden pt. Ikast Kommune.

7. Støj:

Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau mål i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige:

Dag	Periode	Referencetidsrum	Værdi
Mandag – fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer, 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

8. Renere teknologi:

I takt med, at der udarbejdes metoder og redskaber til minimering af bl.a. ammoniakfordampning fra staldsystemet, udvaskning af næringsstoffer, lugtgener m.m., bør disse implementeres i virksomheden i det omfang miljøgevinsten står mål med udgifterne til den pågældende foranstaltning.

9. Uheld og driftsforstyrrelser:

Uheld og driftsforstyrrelser (f.eks. med gylle eller olie), der kan forårsage eventuel forurening af omgivelser, skal straks indberettes til myndigheden pt. Ikast Kommune.

10. Kvælstof:

(vanding indgår i Simmelsgård IIIb beregning af udvaskning).

- Den gennemsnitlige kvælstofudvaskning på egne og evt. forpagtede arealer må ikke overstige 70 kg N/ha.
- Hvis et gylleaftaleareal på senere tidspunkt udskiftes til et andet udspretningsareal, kan tilsynsmyndigheden fastsætte en fremtidig udvaskning, der ligger mellem 55 til 65 kg N/ha, afhængig det nye udspretningsareals risikoklasse.

Dokumentation for kvælstofudvaskning og nitratudvaskning ud af rodzonen skal ved anmodning indsendes til tilsynsmyndigheden. Sammen med beregningerne skal der foreligge en kort redegørelse med konklusion på beregningerne, kommentarer og forklaring.

11. Fosfor:

- På bedriften skal der fokuseres på at nedbringe fosforoverskuddet fra 16,6 kg/ha/år til et lavere niveau på 5 kg/ha/år, således, at fosforoverskud er minimeret til maks. 5 kg/ha/år med udgangen af 2013. Det kan bl.a. optimeres ved brug af nyeste tilgængelige teknologi indenfor foderoptimering med forøget foderoptagelse af fosfor, mindre gødningsudbringning på risikoarealer mm.

Der er ikke udtaget jordprøver til bestemmelse af fosfortal til denne miljøgodkendelse, men det er et fremtidigt krav:

- At der til enhver tid foreligger højst 5 år gamle fosfortal, og at der ved en signifikant stigning i fosfortal (mere end 1 enhed i fosfortal), kan stilles krav om fosfortilførsel, der ligger op til 20 % under gældende norm for fosfortilførsel, på de arealer hvor fosfortallet er steget.
- At der ved et signifikant fald i fosfortal (mere end 1 enhed i fosfortal), kan ovenstående krav til P-overskud lempes.

Når miljøgodkendelsen skal revurderes, skal ovenstående krav til gødsning og bortførsel af fosfor ligeledes revurderes, således at eventuel ny viden om fosfor indarbejdes i kravene vedrørende gødsning og bortførsel af fosfor.

Ved dokumentation skal fosformængden i tilført gødning opgøres som totalfosfor, og fosformængden i afgrøden opgøres ud fra eget fosfor- og afgrøderegnskab, der er indarbejdet i det grønne regnskab. Dokumentation for fosforoverskud og fosfortal skal ved anmodning indsendes til tilsynsmyndigheden. Sammen med beregningerne skal der foreligge en kort redegørelse med konklusionen på beregningerne, kommentarer og forklaring.

12. § 3 områder

Omkring bedriftens areal er der registreret et antal hedeområder og en sø, der er beskyttet iht. Naturbeskyttelseslovens (NBL) § 3, som grænser op til udspretningsarealerne. Evt. drift af naturbeskyttede arealer må iht. NBL § 3 ikke ændres uden dispensation.

- Omkring hvert af de beskyttede naturområder etableres 20 m sprøjte- og gødningsfri zone.

13. Udbringningsarealer:

På foranledning af tilsynsmyndigheden skal der til enhver tid kunne redegøres for hvilke arealer, der anvendes til udspredning af husdyrgødning. Væsentlige ændringer eller udskiftning af arealer til arealer i særligt sårbare områder skal inden anvendelse fremsendes til tilsynsmyndigheden.

6: Grundlag for vilkår

Godkendelsen bygger på virksomhedens ansøgning og supplerende oplysninger, samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

- *Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder*
- *Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder*
- *Vejledning nr. 4/1997 Miljøgodkendelse af husdyrbrug*
- *Vejledende udgave 2/2002 om retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Udgivet af FMK*
- *Vejledning nr. 24/2000 om husdyrhold og arealkrav*
- *Vejledning nr. 782/1998 vejledning om administration af internationale naturbeskyttelsesområder*

7: Oplysninger om gældende lovgivning

Udover vilkårene i denne miljøgodkendelse er virksomheden underlagt bestemmelserne i gældende love og bekendtgørelser.

Udover Lov om miljøbeskyttelse, jf. Bekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001 af lov om miljøbeskyttelse med senere ændringer, kan bl.a. følgende af de afledte bekendtgørelser, regulativer og forskrifter være relevante for virksomheden:

- *Bek. nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed (Godkendelsesbekendtgørelsen),*
- *Bek. nr. 619 af 27. juni 2000 om affald,*
- *Bek. nr. 814 af 13. juni 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Inkl. overgangsbestemmelserne fra den tidligere bekendtgørelse,*
- *Bek. nr. 824 af 02. oktober 2002 om husdyrhold og arealkrav m.v.,*
- *Bek. nr. 723 af 12. september 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilage eller spildevand,*
- *de til enhver tid gældende kommunale affaldsregulativer med tilhørende datablade samt*
- *Bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål (slambekendtgørelsen), Miljø- og Energimin bek. nr. 623 af 30. juni 2003.*

Samt følgende love og bekendtgørelser:

- *Naturbeskyttelsesloven. Lovbekendtgørelse nr. 85 af 4. februar 2002*
- *Lov om miljømål mv. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (Miljømålsloven) Nr. 1150 af 17. december 2003.*
- *Bek. nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale beskyttelsesområder.*
- *Bek. nr. 902 af 25. aug. 2004 om ændring af bek. om afgrænsning og administration af internationale beskyttelsesområder*
- *Bek. nr. 1076 af 9. nov. 2004 om ændring af bek. om afgrænsning og administration af internationale beskyttelsesområder*
- *Bestemmelser om bræmmer langs vandløb fremgår af Lov om vandløb, lov nr. 302 af 9. juni 1982 jf. lovbek. nr. 632 af 23. juni 2001.*

Virksomheden har pligt til at kende og overholde gældende regler, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning.

8: Klagevejledning

Kommunens afgørelse kan i henhold til kapitel 11 i Lov om miljøbeskyttelse påklages af ansøgeren.

Klageberettiget er i øvrigt amtsrådet og embedslægeinstitutionen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt visse organisationer, som angivet i lovens § 98-100.

Klagemyndighed er Skov- og Naturstyrelsen.

Eventuel klage skal være skriftlig og sendes til Ikast Kommune Torvet, 7430 Ikast. Klagen vil herfra blive sendt videre til Skov- og Naturstyrelsen med sagens akter.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen.

Klagen skal være kommunen i hænde senest 4 uger efter offentliggørelse, dvs. senest 28. december 2006.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge lovens § 101 være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsens meddelelse, dvs. senest den 29. maj 2006.

Der er til enhver tid adgang til aktindsigt i de resultater af virksomhedens egenkontrol som kommunen er i besiddelse af, samt i sagen i øvrigt, jf. offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

9: Godkendelsens gyldighed

Godkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse. Ved klage over godkendelsen kan Skov- og naturstyrelsen, som er klagemyndighed, bestemme hvorvidt at klagen har opsættende virkning eller ej.

I 8 år efter at godkendelsen er givet, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Retsbeskyttelsesperioden udløber den 29. november 2014.

Kommunalbestyrelsen skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis der fremkommer nye oplysninger om skadevirkninger ved forurening, og dette ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen er væsentlig større eller anderledes end forudsat i godkendelsen, jf. lovens § 41a, stk. 1 og 2.

Kommunalbestyrelsen kan dog altid revidere vilkårene i miljøgodkendelsen med henblik på at forbedre egenkontrollen eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Da virksomhedskategorien *I 101a "Anlæg til husdyrproduktion for mere end 250 dyreenheder, dog 270 dyreenheder hvis mindst 90 % af dyreenhederne stammer fra søer med tilhørende smågrise til 30 kg eller mindst 750 stipladser"* er omfattet af EU's IPPC-direktiv, skal Ikast Kommune revurdere godkendelsen 8 år efter meddelelsen og derefter mindst hvert tiende år.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra godkendelsesdatoen.

Godkendelsen er gældende indtil der sker ændringer i form af drift/størrelse eller nyetableringer på adressen.

Tilsyn med harmonibestemmelser og gødningsanvendelse mv. i medfør af § 28 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold m.v. udføres af Plantedirektoratet.

10: Offentliggørelse

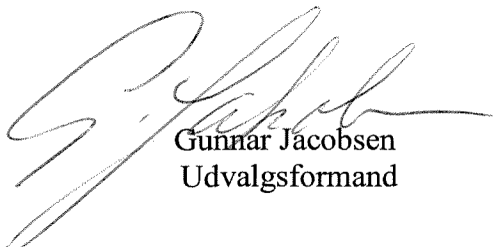
Miljøgodkendelsen vil blive offentliggjort ved annoncering i Ikast Avis 29. november 2006.

11: Miljøgodkendelse

På de angivne vilkår meddeler Ikast Kommune hermed i henhold til kapitel 5 i Lov om miljøbeskyttelse, miljøgodkendelse af svinebruget beliggende Over Isen vej 9, 7430 Ikast, matr. nr. 5a, Over Isen By, Ikast.

Godkendelsen omfatter udelukkende virksomhedens forhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, og fritager derfor ikke virksomheden for at indhente eventuel fornøden tilladelse i medfør af anden lovgivning.

Med venlig hilsen
P.u.v.

Gunnar Jacobsen
Udvalgsformand

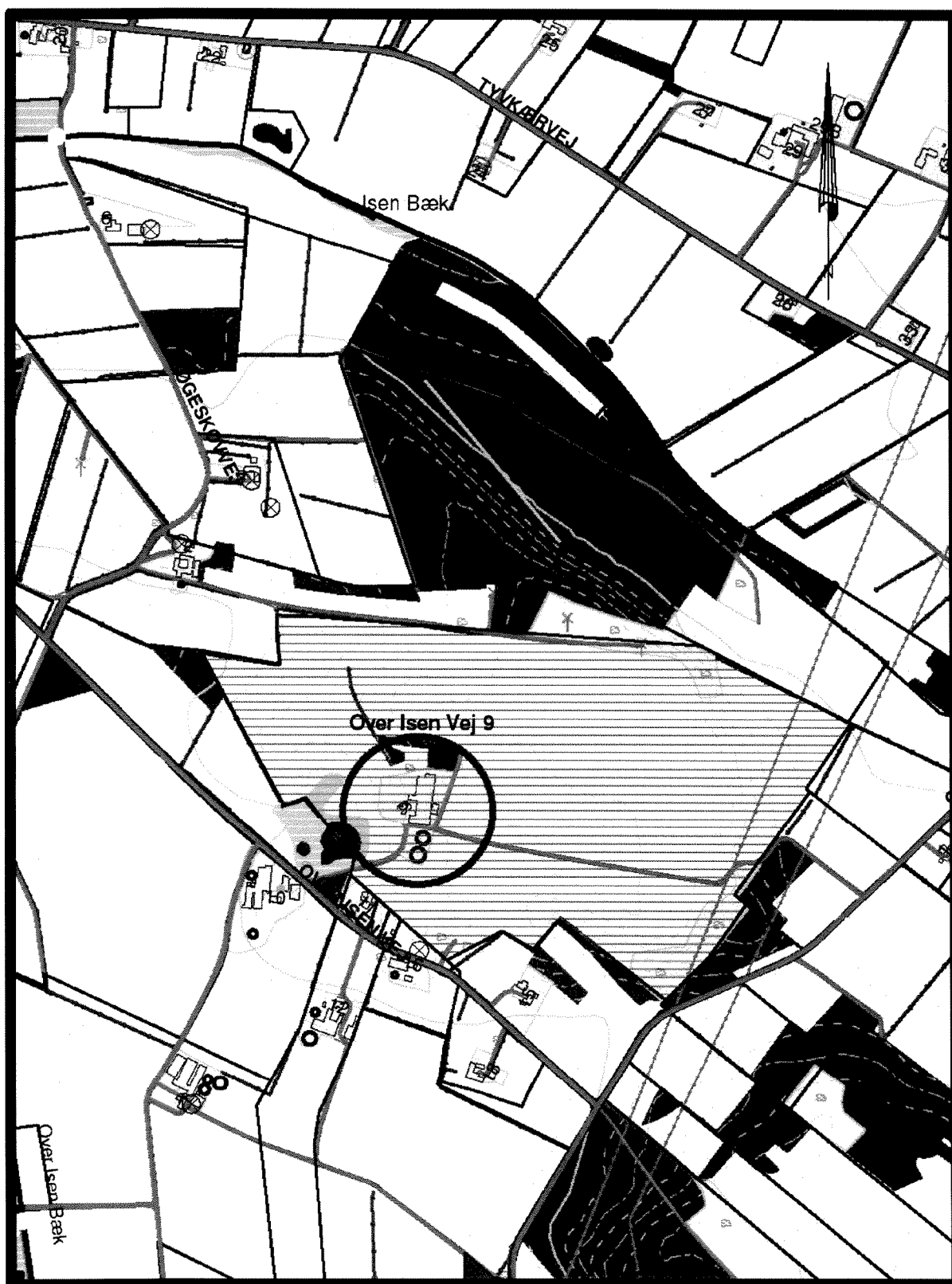

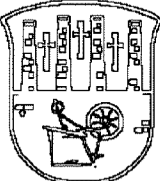
Svend G. Rasmussen
Finansdirektør

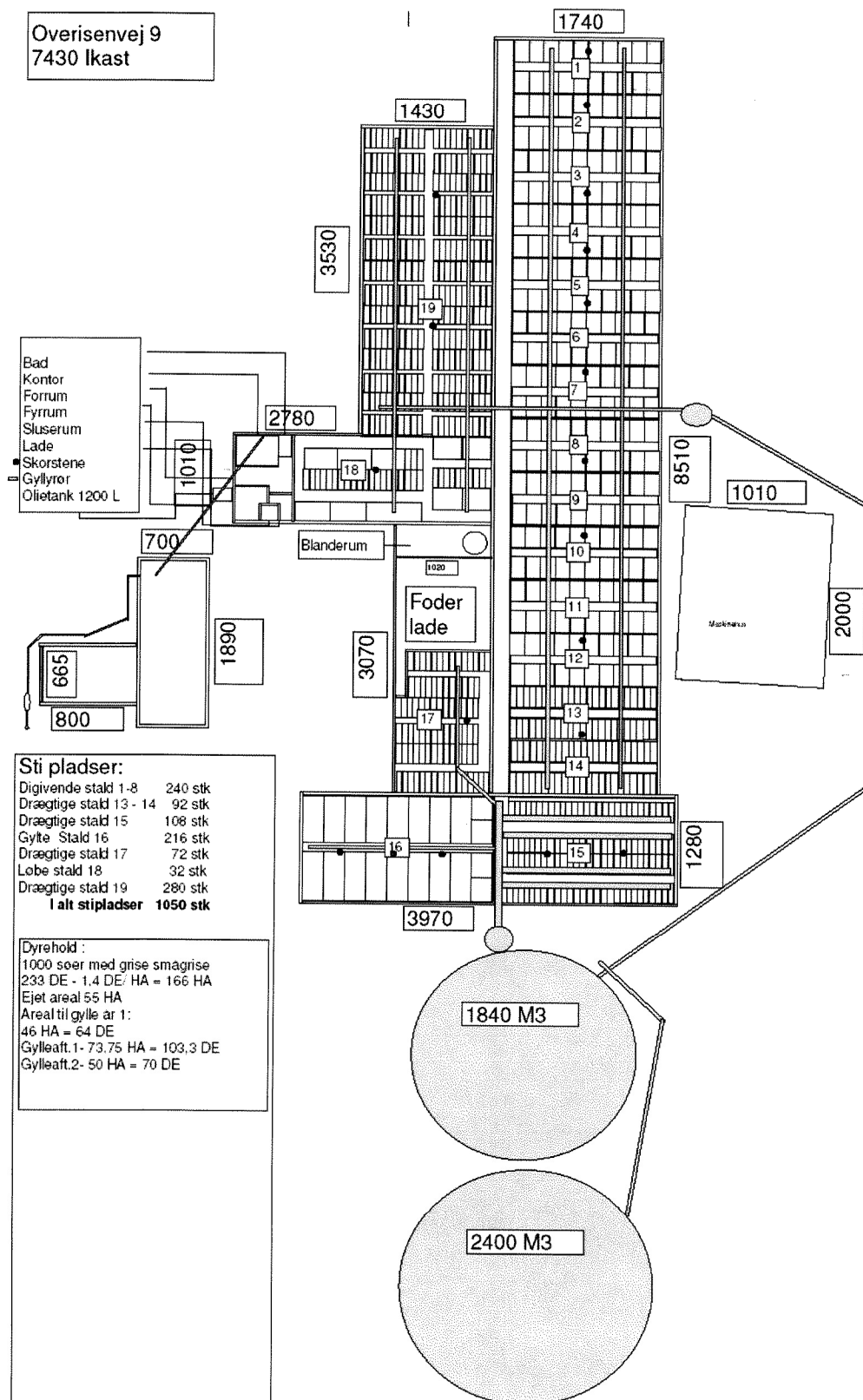
Godkendelsen er sendt til følgende institutioner:

Ringkjøbing Amt, Damstrædet 2, Postboks 154, 6950 Ringkøbing ringamt@ringamt.dk
Embedslægeinstitutionen for Ringkøbing Amt, Nørreport 9, 6950 Ringkøbing, mg@mg.eli.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. dn@dn.dk
Friluftsrådet, v. Niels-Erik Jørgensen, Højbjergvej 26, 6950 Ringkøbing.
ne-amjorgensen@mail.tele.dk

	Miljøgodkendelse	
	Over Isen Vej 9	
Stands:	Ajour:	Udskrivningsdato: 27-02-2006
		Målforskel: 1: 10000
Ak: Kort & Geodata		
Ikast kommune, Rådhuset, Torvet 1, 7430 Ikast - Tlf. 99604000 - Fax. 99604044		

Lugtemission fra		Over Isen Vej 9	
Dyreart	Antal	gen. Vægt	LE/s
Kvæg	0	300	0,0
Høns og kyllinger			
Burhønseshold	0	2	0,0
Traditionel drift	0	1,7	0,0
Svin			
Smågrise 5-25 kg.	2300	4	1835,4
Slagtesvin >25 kg.	0	60	0,0
Øvrige svinestalde	1000	220	12540,0
LE/s i alt:			14375,4

Konsekvens	Gene VI	Gene III	Gene II	Gene I
487,4	64,799	121,85	220,59	376,81

Tabel 2

Områdetype	Lugtpåvirket område	Genekriterium
I	Bolig i byzone og sommerhuse	1x
II	Boligområde i øvrigt samt landsby uden erhvervsmæssigt husdyrhold	3x
III	Boliger i landzone uden tilknytning til landbrugserhverv	10x
VI	Landbrugsbolig på ejendom med erhvervsmæssig husdyrhold	30x

Art	LE/s
Kvæg	40
Høns og kyllinger	
Burhønseshold	140
Traditionel drift	120
Svin	
Smågrise 5-25 kg.	210
Slagtesvin >25 kg.	150
Øvrige svinestalde	60

Beregningsmodellen er taget fra "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". Vejledningen er udarbejdet af Kaj Boye Frandsen MLK Fyn maj 1994

Miljøkonsekvensvurdering:

Stamoplysninger			
Ansøger navn og adresse:	Knud Jensen, Over Isen Vej 10, 7430 Ikast		
Ejendommens adresse:	Over Isen Vej 9, 7430 Ikast		
Matr.nr.:	5a, Over Isen By, Ikast		
Byggeri:	-		
Udvidelse/omlægning:	-		
Dyresammensætning:	1000 årssøer med smågrise til 7,2 kg.		
Udspretningsarealer:		Nudrift	Ansøgt
	Hovedejendom	46*	46*
	Andre ejede	0	0
	Forpagtede	0	0
	Gylleaftale(r)	123,75	123,75
	I alt	169,75	169,75
Harmonikrav og arealkrav:	Harmonikrav er 166 ha (opfyldt) Areakrav (reduceret) er 70 ha (opfyldt)		
Ejendommens dyretæthed:	-		
Dyretæthed i lokalområdet:	-		
Afstande fra staldbygning:	Til nabo: 155 m	Til byzone / sommerhusområde: 2500 m	Samlet bebyggelse: > 200 m
Bemærkninger:	Udspretningsarealerne kan vandes.		

* Harmoniareal

Berørte miljøtemaer				
	Område	Berørt areal (ha)	Målsætning opfyldt	Beregninger
Fjord-opland	Ringkøbing Fjord	46,0	Nej	
Opland til Internationalt naturbeskyttelsesområde	Ringkøbing Fjord	46,0	-	
Nitratfølsomt grundvandsområde	Se kortbilag	40,5	-	
§ 3-område	Se kortbilag	0	-	
Målsatte naturtyper	Se kortbilag	0	-	

Miljøkonsekvensvurdering af naturområder:

Denne miljøkonsekvensvurdering har til formål at beskrive påvirkningen af en række naturområder som følge af den fortsatte drift på ejendommen Over Isen Vej 9, 7430 Ikast, der er en del af Over Isen Multisite.

Konsekvensvurderingen tager udelukkende udgangspunkt i de miljømæssige konsekvenser af driften på ejendommens egne arealer, mens konsekvenser i forhold til arealer, for hvilke der foreligger gylleudpredningsaftaler, ikke er omfattet af denne vurdering.

Kvælstof (N) og fosfor (P):

Bedriften Over Isen vej 9: 46 Ha og 233 DE	Nudrift
Kvælstof udvaskning i alt (kg N/år)	3194
Kvælstof udvaskning i alt (kg N/ha/år)	69
Nitratudvaskning fra rodzonen (mg nitrat/l)	58
Fosforoverskud i alt kg P/år	764
Fosforoverskud kg P/ha/år	16,6
Ammoniak fordampning i alt fra stald og lager. Kg N/år	4009
Overskud af kvælstof som følge af ammoniak afsat i lokalområdet Kg N/ha/år	13

Kvælstofbalance og udvaskning er oplyst af ansøger og beregnet med Simmelsgård IIIb modellen. Heri indgår parametre som bedriftens sædskifte, lokalnedbør samt vanding, jordbundsforhold etc. Fosfor- overskuddet er beregnet med Simmelsgård IIIb modellen og det FællesAmtsligeRegneark.

Kvælstofudvaskningen er på i alt 3194 kg N/år hvilket svarer til 69 kg N/ha/år og ligger dermed under Ringkøbing Amts væsentlighedskriterie i områdets risiko for tab af næringsstoffer, hvor grænseværdien er sat til 70 kg N/ha/år for vandet sandjord. Kvælstofudvaskningen vurderes derfor ikke at have væsentlig betydning for grundvandet.

Ammoniak afsætning i lokalområdet ligger på 598 kg N /år/ svarende til 13 kg N/ha/år og ligger dermed under eller på niveau med de maksimalt anbefalede tålegrenser for de C-målsatte hedekområder, der findes i lokalområdet. Bidraget vurderes derfor ikke at have væsentlig og ingen øget betydning for naturområderne.

Fosforoverskuddet er højt, 764 kg P/år, og svarer til 16,6 kg P/ha/år. Dette skyldes relativ stor

husdyr gødningstilførsel til arealernes afgrøder. Risiko for udvaskning af fosfor fra risikoområder er især størst i søoplande til søer, der er mest sårbare for udvaskning af et P-overskud.

Bedriftens arealer ligger ikke indenfor beskyttede søoplande og arealet er ikke udpeget som risikoareal, hvorfor det beregnede overskud vurderes ikke at have væsentlig betydning for det aquatiske miljø.

Idet der samtidigt ikke er tale om en udvidelse af bedriften, vil der i dette tilfælde ikke være et mer-overskud af fosfor i forhold til en før-udvidelse, hvorfor fosforoverskuddet ikke har en forøgende virkning på fosforbidrag til hverken fjord eller søoplande.

Effekten af fosforudbringning på fosforafstrømning til vandområder er vanskelig at kvantificere. Analyser i landbrugsoplande i Ringkøbing Amt viser dog en klar sammenhæng mellem fosforkoncentrationen i vandløb og husdyrtætheden. Der vil over tid ske en forøget fosforudvaskning fra den dyrkede jord, med mindre der på de enkelte marker er balance mellem tilført fosfor og fosfor fjernet med landbrugsafgrøder. Ifølge Grøn Viden, Markbrug nr. 312, 2005, "Fosfor i dansk landbrugsjord" fra Danmarks Jordbrugsforskning, vil tilførsel af et mindre fosforoverskud dog ikke medføre ophobning af fosfor og øget fosfortal. Ringkøbing amt har derfor i forbindelse med VVM-screening af udvidelser af husdyrbrug accepteret et fosforoverskud på op til 5 kg fosfor pr. ha.

For at minimere fosforudvaskning og det relativt høje fosforoverskud, skal der i bedriften fokuseres på fosfor bl.a. ved bedre foderudnyttelse, der resulterer i mindre indhold af fosfor i husdyrgødning, der udspreddes på bedriftens arealer, og som i fremtiden følges mht. udviklingen af fosfortal. Der bør generelt maksimalt tilføres et fosforoverskud på 5 kg P / ha.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder):

De internationale naturbeskyttelsesområder udgøres af følgende områdetyper:

- Ramsarområder er vådområder med et rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområde.
- EF-fuglebeskyttelsesområde er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU.
- EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er habitatområde nr. 64: *Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage*. Den nærmeste del af beskyttelsesområdet, som udgør i alt 2349 ha, ligger i en afstand af 2,7 km fra ejendommen. Naturbeskyttelsesområdet indeholder ifølge Skov- og Naturstyrelsen en betydelig del højt klassificeret natur, og er af største betydning pga. sine heder, klitter og ferske vådområder. Endvidere er områdets heder og især Harrild hede af

største botaniske betydning bl.a. fordi der forekommer tørveviol (*Viola epipsila*), der er en rødlistet art.

Som følge af øget deposition af kvælstof fra luften, er blåtop i dag på vej ind på hedearealerne, men ifølge Skov- og Naturstyrelsen er omfanget endnu ikke kritisk. De habitattyper der udgør udpegningsgrundlaget er følgende:

- Indlandsklitter med lyng og revling
- Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene
- Brunvandede søer og vandhuller
- Vandløb med vandplanter
- Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- Tørre dværgbusksamfund (heder)
- Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
- Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- Aktive højmoser
- Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv.

Derudover indgår *lutra lutra* (odder) i udpegningsgrundlaget.

Det næst-nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er habitatområde nr. 49: *Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov*, som er beliggende mere end 8 km fra ejendommen, og vil af den grund ikke blive beskrevet yderligere.

For begge ovenfor beskrevne naturbeskyttelsesområder gælder, at afstanden til ejendommen er tilstrækkelig stor til at det vurderes, at der ikke vil kunne forekomme en negativ påvirkning fra ejendommens drift.

Fjord-opland:

Ejendommen og hovedparten af udspretningsarealerne er beliggende i oplandet til Ringkøbing Fjord. Ét enkelt udspretningsareal ligger i oplandet til Nissum Fjord.

Både Ringkøbing Fjord og Nissum Fjord er udpeget som EF-habitatområde, EF-fuglebeskyttelsesområde og Ramsarområde.

Fjordene er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet, som bl.a. stimulerer væksten af planteplankton, søsalat og algebevoksninger på bundplanterne og dermed har en negativ effekt på miljøtilstanden i fjorden. Næringsstofbelastningen vanskeliggør derfor opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder fra landbruget, mens bidraget fra byer og industri er blevet væsentligt reduceret via spildevandsrensning.

Det vurderes dog imidlertid ud fra de indsendte beregninger, at ejendommens drift i dag ikke i væsentlig grad bidrager til miljøpåvirkningen af Ringkøbing Fjord og Nissum Fjord.

Det er vurderet ud fra de indsendte beregninger, at den fortsatte drift af ejendommen ikke vil forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har

betydelige konsekvenser for de arter, som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af.

Nitratfølsomt grundvandsområde:

En del af udspretningsarealerne ligger i nitratfølsomt grundvandsområde. Se kortbilag.

Her er grundvandsressourcerne, som danner grundlag for vandværkernes drikkevandsforsyning, særlig følsom for næringsstofbelastning. Ansøger bør for de arealer, som ligger indenfor nitratfølsomme grundvandsområder, vælge et sædskifte, som reducerer kvælstofudvaskningen fra rodzonen.

Det vurderes på baggrund af de indsendte beregninger, at ejendommens fortsatte drift ikke vil udgøre en væsentlig miljøpåvirkning af det nitratfølsomme område.

Beskyttede naturtyper (§ 3):

På bilag 4a er vist hvilke naturtyper der på eller ved ejendommens udspretningsarealer er registreret efter § 3 i Lov om naturbeskyttelse. Registreringen skal betragtes som vejledende.

På udpegede naturområder (søer, vandløb, heder, moser, strandenge, overdrev og ferske enge), der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse, må driften ikke intensiveres/ændres uden dispensation.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes, som før lovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til årene før 1992. Dette indebærer bl.a. at de to naturtyper højst må omlægges/tilføres gødning i samme omfang som i perioden op til 1992. Naturenge og overdrev vil normalt slet ikke – eller kun i beskedent omfang – blive tilført gødningsstoffer.

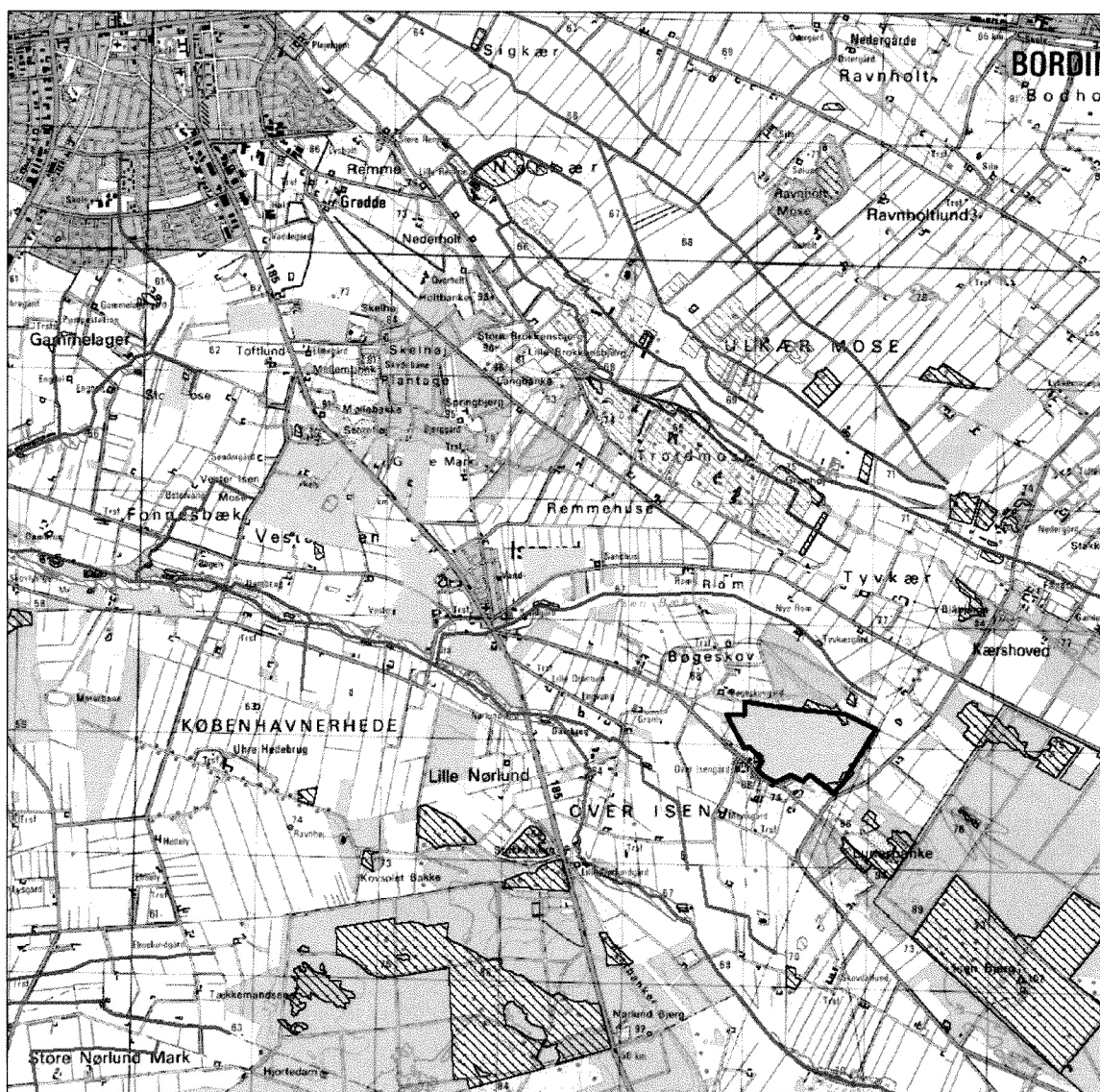
Omkring naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 bør der på ejendommen etableres dyrkningsfrie bræmmer på minimum 20 m.

Konklusion

På grund af et relativt stort fosforoverskud, bør der ske tiltag, der kan mindske dette.

Det er imidlertid NIRAS's overordnede vurdering, at den nuværende produktion på Over Isen Vej 9 ikke forårsager en væsentlig negativ påvirkning af det nitratfølsomme grundvandsområde, Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord, internationale naturbeskyttelsesområder i øvrigt, herunder Harrild Hede og hederne i Nørlund Plantage samt arealer beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Signaturforklaring

Målestok 1:50.000

- Over Isen Vej 9
- Gylleudsprejnings-aftale
- § 3 vandløb
- Hede
- Fersk eng
- Mose
- Sø
- Overdrev
- Strandenge/sump

Bilag 4a

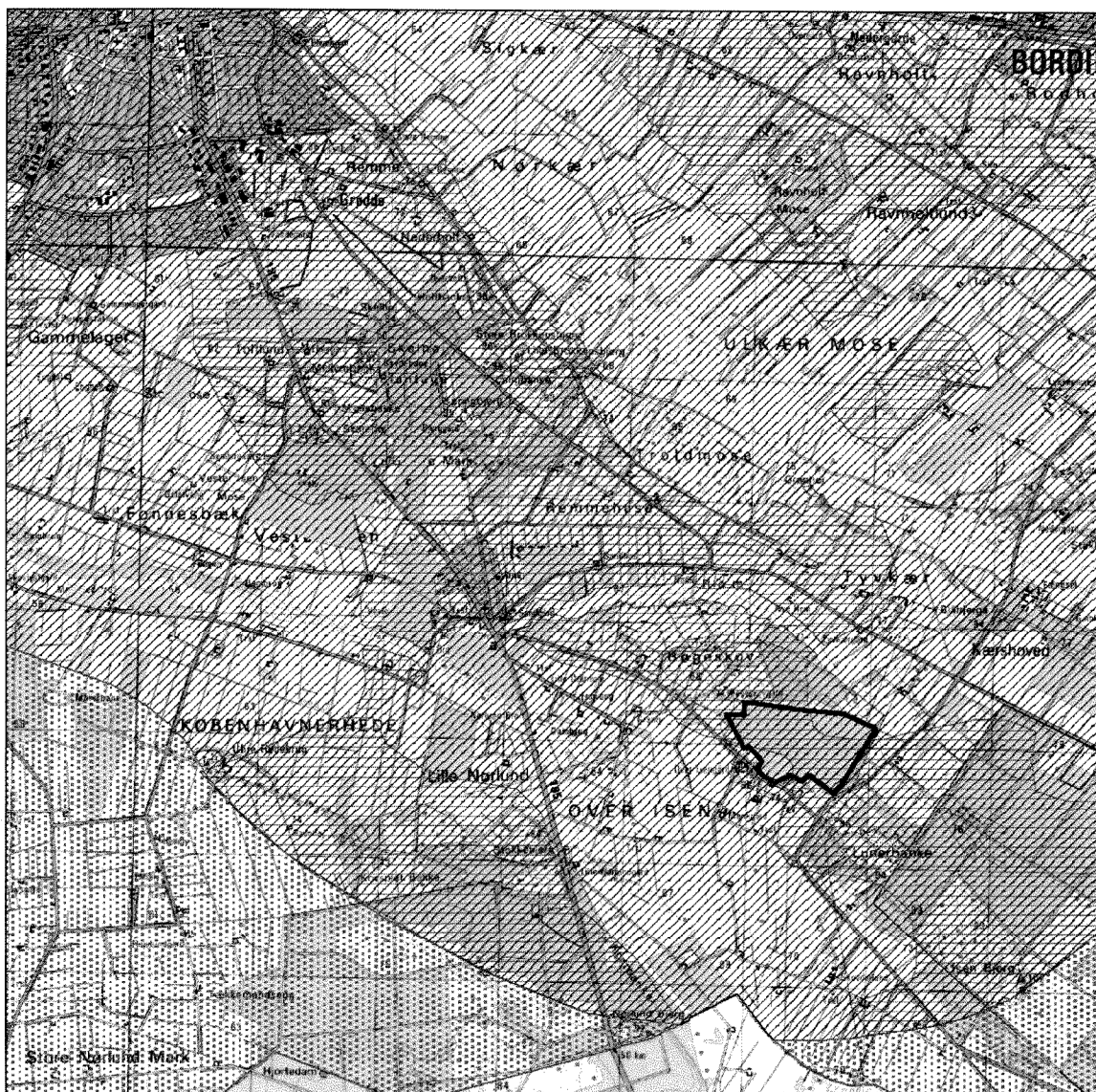
Natur - § 3-arealer

Ikast Kommune
Miljøgodkendelse af landbrug
Over Isen Vej 9

Sag nr.: 08.725.01

Okt. 2006

Signaturforklaring

Målestok 1:50.000

- Over Isen Vej 9
- Gylleudspretnings-arealer
- Særlige drikkevandsinteresser
- Begrænsede drikkevandsinteresser
- Almindelige drikkevandsinteresser
- Nitratfølsomt grundvandsområde

**Bilag 4b
Drikkevandsinteresser**

Ikast Kommune
Miljøgodkendelse af landbrug
Over Isen Vej 9

Sag nr.: 08.725.01

Okt. 2006

Signaturforklaring

Målestok 1:50.000

- Over Isen Vej 9
- Gylleudspretnings-arealer
- C målsat natur
- B målsat natur
- Natura 2000
- Potentiel natur
- A målsat natur
- Spredningskorridorer
- A målsat natur - særlig kvælstoffolsomt
- Områder m. værdifulde paddevandhuller

**Bilag 4c
Målsat natur**

Ikast Kommune
Miljøgodkendelse af landbrug
Over Isen Vej 9

Sag nr.: 08.725.01

Okt. 2006

